

Вежба 7.7. – Циклус практичне политике

Васпитно-образовни циљеви часа	Ученици умеју да примене модел циклуса практичне политике (процес креирања практичне политике који се састоји од шест фаза) на примере политичког процеса доношења одлука. Размишљају о контекстима будуће примене.
Наставна средства	Радни лист: „Модел циклуса практичне политике”. Флипчарт папир или велики формат А1 папира, маркери, маказе, лепак. Дневне новине и недељници из последње две недеље. У просеку, обрађује се пет листова по једној групи од 4-5 ученика. Ученици могу учествовати у прикупљању штампе.

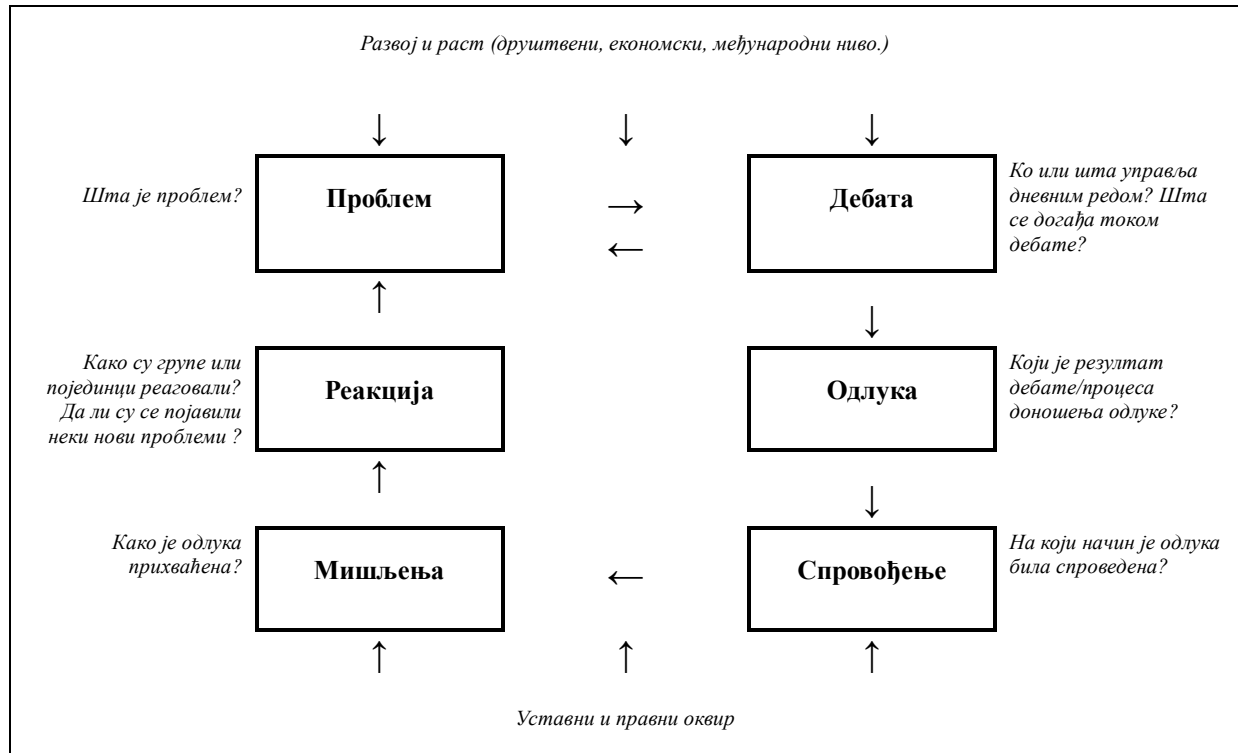
Поступак

- Наставник упознаје ученике са моделом циклуса практичне политике користећи један од два следећа приступа:
 - Наставник користи дедуктивни, систематски приступ: он/она држи предавање а ученици примењују информације које су им дате. Закључује објашњењем питања и применом модела на примеру конфликтне ситуације (види доле, као и *Приручник 1* ове едиције, поглавље 1.1.3).
 - Наставник користи индуктивни приступ: започиње са примером или се позива на знање и искуство које ученици већ имају. Ово може бити неки актуелни проблем, одлука коју ученици подржавају или су против ње, или неки проблем око којег брину. Одлука која је донешена у школи такође може бити полазна тачка. Затим наставник држи предавање, пажљиво користећи контекст који су му пружили ученици.

Који год приступ да се користи, ученици добијају радни лист: "Модел циклуса практичне политике".
- Ученици примењују модел на неком конкретном задатку. Могу се задати различити задаци, нпр.:
 - Ученици користе модел као метод за активно и структурално читање новина. Радећи у групама од по четворо до петоро, ученици проучавају новине из последњих неколико дана и проналазе примере за сваку од шест фаза. Они лепе чланке на своје плакате и представљају их у завршној дискусији са целим одељењем.
 - Ученици прате поступак доношења одлуке о одређеном проблему локалне или државне политике. Ово може захтевати материјале који покривају дужи временски период и зато старија издања новина могу такође бити корисна. Књиге и интернет могу бити важни извори. Ова вежба се може развити у истраживачки пројекат у старијим разредима.
- Модел може послужити као полазна тачка за дискусију: у којој фази поступка доношења одлуке се ми као грађани можемо умешати? Наставник би требало да објасни да су две фазе „одлука“ и „спровођење“ ограничене само на политички систем (осим ако одлука није донета плебисцитарно). Грађани могу интервенисати у било којој другој фази.

Материјали

Модел циклуса практичне политике: Политика као процес решавања проблема

Модел циклуса практичне политике: основне информације за наставнике (упореди поглавље 1.1.3 из *Приручника I* ове едиције)

Циклус практичне политике је модел. Он ради на принципу плана/мапе што значи да одабере одређене аспекте из стварности а остале игнорише. На тај начин слика постаје јаснија али онај ко користи овај модел никад не би требало да брка модел са стварношћу. У овом случају се модел циклуса практичне политике усредсређује на политику као процес доношења одлуке и решавања проблема. Његов фокус није на политици као борби за моћ, иако се тај аспект појављује. Шест категорија води до кључних питања која нам помажу да анализирамо политичко доношење одлука; ученици се подстичу да постављају нова питања која су специфична за одређени контекст.

Овај модел пружа идеалан тип описа процеса политичког одлучивања. Прво, политички *проблем* мора доћи на дневни ред. Питање прављења дневног реда има доста везе са политичком моћи. Проблеми не постоје као такви; они се морају дефинисати и прихватити. Супротстављени интереси и вредности играју важну улогу, јер дефиниција проблема снажно утиче на исход доношења одлуке. На пример, сиромаштво се може дефинисати као напад на људска права или као подстицај да се узме судбина у властите руке. Прво становиште имплицира да сиромашним људима треба помоћ, док друго прећутно имплицира да сиромашним људима не треба превише помагати, зато што их то може улењити. Кључно питање постављања дневног реда назначено је двоструким стрелицама између категорија *проблем* и *дебата*.

Политичка дебата се одвија под одређеним условима. Оквир модела (види графички приказ) је овде важан: социолошки, економски и међународни развоји догађаја одређују информације, док уставни и законодавни оквир одређује правила. Ко може учествовати у расправи? Ко о чему одлучује? Ова питања помажу да разумемо исход дебате, коначну одлуку. Ко је учествовао у

дебати? Који су интереси били у игри? О чему се морало преговарати? Да ли је било могуће доћи до компромиса?

Спровођење: Како се одлука спроводи или како је била спроведена? Да ли су се појавиле одређене потешкоће или сукоби? Да ли је извршење одлуке у складу са намерама оних који су ту одлуку донели?

Мишљења: Како је одлука "примљена"? За чије интересе је одлука имала повољан исход, а за чије неповољан? Које вредности су по среди (испоштоване или игнорисане)?

Реакције: Има ли реакција појединаца на одлуку и/или колективних реакција које су групе организовале? Да ли оне подржавају одлуку или јој се супротстављају? Примери могу бити протести, демонстрације, писма уреднику новина, одлуке судова, штрајкови, исељавање, повлачење инвеститора, кршење закона итд.

Проблем: На крају дана, да ли је основни проблем решен? Да ли су се створили неки непожељни или непредвиђени исходи? Да ли се појавио нови проблем због реакције на одлуку и реакције на њено спровођење? Циклус практичне политике се завршава ако се проблем реши. Врло често, нови циклус започиње са новим накнадним или непредвиђеним проблемом.

Ученици би требало да разумеју да циклус практичне политике показује где и како грађани могу да учествују у политици. Ми можемо дати нашу дефиницију проблема који захтевају политичку пажњу и јавна средства да би се решили. Можемо учествовати у дебати, формирати наш став о одлуци и подржати или протестовати против начина на који је одлука спроведена. Радећи тако, користимо своја људска и грађанска права. Демократија зависи од активних демократа.